

MESE-VÁR Óvoda és Bölcsőde

Helyi Óvodai Nevelési Program

Derecske

2010

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS.....	3.
2. TÖRVÉNYI HIVATKOZÁS.....	4.
3. AZ ÓVODA ADATAI.....	5.
4. HELYZETELEMZÉS.....	9.
4.1. DERECSKE.....	9.
4.1.1. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETÜNK, NEVELÉSI, OKTATÁSI INTÉZMÉ- NYÜNK.....	9.
4.2. KONYÁR.....	10.
4.2.1. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETÜNK, NEVELÉSI, OKTATÁSI INTÉZMÉ- NYÜNK.....	10.
4.3. SÁRÁND.....	11.
4.3.1. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETÜNK, NEVELÉSI, OKTATÁSI INTÉZMÉ- NYÜNK.....	11.
4.4. TÉPE.....	11.
4.4.1. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETÜNK, NEVELÉSI, OKTATÁSI INTÉZMÉ- NYÜNK.....	11.
4.5. HUMÁNERŐFORRÁS.....	12.
4.6. TÁRGYI, DOLOGI ERŐFORRÁSOK.....	18.
4.6.1. DERECSKE.....	18.
4.6.2. KONYÁR.....	19.
4.6.3. SÁRÁND.....	20.
4.6.4. TÉPE.....	21.
5. GYERMEKKÉP.....	23.
6. ÓVÓNŐKÉP.....	24.
7. DAJKAKÉP.....	25.
8. ÓVODAKÉP.....	26.
9. ALAPELVEK.....	28.
10. CÉLRENDSZER.....	30.
11. FELADATRENDSZER.....	31.
12. INKLUZÍV PEDAGÓGIA.....	32.
12.1. A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK.....	32.

12.2. SAJÁTOS NEVELÉST IGÉNYLŐ GYERMEKEK.....	33.
12.3. ÓVODAI INTEGRÁCIÓS PROGRAM – A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE.....	48.
13. FEJLESZTÉS TARTALMA.....	54.
13.1.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS.....	54.
13.1.2. ÉRZELMI NEVELÉS ÉS SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA.....	56.
13.1.3. ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS, NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA...	60.
13.1.4. TEVÉKENYSÉGEK SZEREPE A NEVELÉSI CÉL ELÉRÉSÉBEN.....	62.
13.2.1. JÁTÉK ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉG.....	63.
13.2.2. MUNKATEVÉKENYSÉG.....	69.
13.3. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE.....	72.
13.3.1. MATEMATIKAI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE, KÜLSŐ VILÁG MENNYI- SÉGI ÉS FORMAI ÖSSZEFÜGGÉSEINEK MEGISMERÉSE.....	72.
13.3.2. TERMÉSZET-TÁRSADALOM-EMBER.....	74.
13.4. MŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGEK.....	78.
13.4.1. MESE-VERS, DRAMATIZÁLÁS, BÁBOZÁS.....	78.
13.4.2. VIZUÁLIS TEVÉKENYSÉG.....	80.
13.4.3. ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK.....	83.
13.5. MOZGÁS.....	86.
14. A NEVELÉS – TERVEZÉS IDŐKERETEI.....	92.
15. GYERMEKVÉDELEM.....	97.
16. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE.....	99.
17. HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK, ÜNNEPÉLYEK.....	103.
18. ESZKÖZJEGYZÉK.....	104.
ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT.....	111.
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	112.

1. BEVEZETÉS

A Derecskei Óvoda és Bölcsőde társult intézményekben 21 óvodai csoportban 41 óvodapedagógussal, 22 pedagógiai munkát segítő, 1 adminisztrátor és 1 karbantartó dolgozóval látja el jelenleg 542 gyermek nevelését.

A társulás létrejötte szükségessé tette az óvoda törvényes működéséhez szükséges dokumentumok, így a HOP egységes szerkezetbe foglalását, mely 2007-ben megtörtént. A jelenlegi HOP átdolgozását az ONAP – 255/2009. (XI. 20) Kormányrendelet – változtatása teszi szükségessé.

Mind a 4 intézmény a Tevékenységközpontú Nevelési Program felhasználásával készítette el saját arculatának megfelelő Helyi Nevelési Programját.

Kiindulási pontjaink, alapelveink azonosak, hirdetjük a gyermekközpontú, befogadó, szeretetteljes, családi óvodai léggömböt, egyenlő hozzáférés elvét, az esélyegyenlőtlenségek csökkentését.

A gyermekeket egyéni képességeik szerint neveljük, fejlesztjük kompetenciájukat, közvetett módon elősegítve az iskolai közösségbe történő beilleszkedésüket, **biztosítva a fejlettség szerinti rugalmas iskolakezdés lehetőségét.**

Hangsúlyozzuk a gyermeki jogok tiszteletben tartását, testi – lelki gondozását, az érzelmi biztonság megteremtését és a szocializáció minél teljesebb kibontakozását a családi neveléssel együtt.

Programunk olyan életfeladat teljesítésére orientál, amelyben a gyermekek megtanulnak eligazodni szűkebb és tágabb környezetükben, megtanulnak beszélni, tevékenykedni, együttműködni, magatartásformákat elsajátítani.

Mindezt jól szervezett tevékenységekkel, nevelői segítséggel, a mindennapi élet feltételeivel, eszközeivel biztosítjuk.

Programunk a környezet tevékeny megismerésére, a kommunikációra, kooperációra, a szabad játékokra épít.

Nevelésünk tartalma tehát minden, ami a gyermek környezetéből származó élmény, tapasztalat, ismeret.

2008. április 1-től óvodánk intézményegységként megnyitottuk Bölcsődénket.

A Bölcsőde önálló szakmai programmal rendelkezik, mely program az Óvodai Helyi Nevelési Programunk 1. sz. mellékletét képezi.

2. TÖRVÉNYI HIVATKOZÁS:

137/1996. (VIII. 28.) Kormányrendelet az „Óvodai Nevelés országos alapprogramja” kiadásáról és annak módosítása **255/2009. (XI. 20.) Kr.**

1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról és módosításai

2003. évi CXXV. Törvény az „Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról”

1997. évi XXXI. Törvény a „Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról”

149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a „Gyámhatóságok valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról”

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a „Nevelési-oktatási intézmények működéséről” és módosításai

2/2005. (III. 01.) OM rendelet a „Sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének irányelve” kiadásáról

32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a „Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve” kiadásáról

1021/2004. (III. 18.) Kormányrendelet a romák integrációjáról

1989. (XI. 20.) ENSZ Gyermek jogairól szóló egyezmény. **1991. év LXIV** törvény-nyel kihirdetett

3/2002. (XI. 15.) OM rendelet a Közoktatás minőségbiztosításáról és minőség fejlesztésről

Óvodai integrációs program – Miniszteri Közlemény –

Kisebbségi, Közoktatási Társulási Tanács megállapodása.

3. AZ ÓVODA ADATAI

1. A költségvetési szerv neve: Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde
2. Székhelye: 4130 Derecske, Városház u. 3.
- Telephelyek: 4130 Derecske Városház u 3 sz
4133 Konyár, Templom u. 24.
4272 Sáránd, Nagy u. 69.
4132 Tépe, Fő u. 4.
- Székhelyintézménye: Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde
- Tagintézményei: Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde Sárándi Napsugár Óvodája
Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde Konyári Óvodája
Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde Tépei Óvodája
- Intézményegysége: Bölcsőde
- Alapítói jog gyakorlója: Derecske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
3. Működési köre: Derecske Város, Konyár Község, Sáránd Község, Tépe Község közigazgatási területe
Bölcsőde vonatkozásában Derecske Város közigazgatási területe
4. Fenntartó neve: Derecske Város Önkormányzata
Konyár Község Önkormányzata
Sáránd Község Önkormányzata
Tépe Község Önkormányzata megállapodása alapján.
5. Irányító szerv neve, székhelye: Derecske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
4130 Derecske, Köztársaság út 87.

6. Felügyeleti szerve:
testülete

Derecske Város Önkormányzatának Képviselő-

4130 Derecske, Köztársaság út 87.

7. Típus szerinti besorolása

A tevékenység jellege alapján:

Közszolgáltató szerv fajtája: közszolgáltató költségvetési szerv.

Feladatellátásához kapcsolódó funkciója: közintézmény, önállóan működő költségvetési szerv, pénzügyi, gazdálkodási feladatait a Bocskai István Általános Iskola és AMI látja el.

8. Jogszabályban meghatározott közfeladata:

a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény rendelkezései szerint.

9. OM azonosítója:

030-796

10. Az intézmény típusa:

Többcélú, közös igazgatású intézmény

11. Alaptevékenysége:

A tagönkormányzatok közigazgatási, ellátási területén a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. számú és az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott módon biztosítja 3 éves kortól 8 éves korig a gyermekek óvodai nevelését, napközbeni ellátását, és az óvoda szakmai irányításával, vezetésével kapcsolatos tevékenységet, valamint Derecske Város Önkormányzata közigazgatási területén a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott módon, a 3 éven aluli gyermekek bölcsődei napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését.

Alapfeladata:

851000	Óvodai nevelés intézményeinek, programjainak komplex támogatása
851011	Óvodai nevelés, ellátás
851012	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása
851013	Nemzeti és etnikai kisebbségi óvodai nevelése, ellátása
889101	Bölcsődei ellátás
562912	Óvodai intézményi étkeztetés

Nemzeti-etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek kisebbségi program szerinti nevelése az óvodában.

Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai *integrált* nevelése:

-testi, értelmi (tanulásban akadályozott) beszéd fogyatékos, autista együttes előfordulásuk esetén halmozottan fogyatékos (organikus okokra visszavezethető) és
-pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott, azaz beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő (organikus okokra vissza nem vezethető) sajátos nevelési igényű gyermekek részére.

Az intézmény az érvényben lévő törvényi rendelkezéseknek megfelelően biztosítja a hit- és vallásoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket.

Kisegítő tevékenysége:

562917	Munkahelyi étkeztetés
--------	-----------------------

12. Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám:

Derecskei székhelyintézmény:	360 fő
Konyári tagintézmény:	96 fő
Sárándi tagintézmény:	90 fő
Tépei tagintézmény:	62 fő
Derecskei bölcsőde intézményegysége:	26 fő

Gyermekcsoportok száma:

Derecskei székhelyintézmény:	12 csoport
Konyári tagintézmény:	4 csoport
Sárándi tagintézmény:	3 csoport
Tépei tagintézmény:	2 csoport
Derecskei bölcsőde intézményegysége:	2 csoport

13. Az intézmény megszüntetése:

Az intézményt a jogszabály által nevesített esetekben Derecske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete jogosult megszüntetni. A megszüntetésről a Képviselő-testület határozattal dönt.

Intézményvezető:

Varró Gyuláné	Derecske	06-54-547-034
---------------	----------	---------------

Intézményvezető-helyettes:

Gáti Sándorné	Derecske	06-54-410-010
---------------	----------	---------------

Tagóvoda vezetők:

Fekete Imréné	Derecske	06-54-410-010
---------------	----------	---------------

Major Imréné	Konyár	06-54-413-090
--------------	--------	---------------

Fekete Béláné	Sáránd	06-52-374-130
---------------	--------	---------------

Farkasné Békési Katalin	Tépe	06-54-412-120
-------------------------	------	---------------

Intézményegység vezető:

Sáska Emilné	Derecske	06-54-410-010
--------------	----------	---------------

4. HELYZETELEMZÉS

4.1. Derecske

4.1.1. Települési környezetünk, nevelési, oktatási intézményünk

Derecske város 700 éves történetében az Árpád-korban és az azt követő évszázadokban városi, illetve mezővárosi címmel rendelkezett, majd 1991-ben ismét városi rangot kapott.

Népi iparművészet hagyománya a XIX. század végétől virágzik, a szűrrátét, fafaragás, kosárfonás. Több évtizedre nyúlik vissza a néptánc, a zene oktatása. Városunk élen jár a képzőművészeti ág ápolásában.

A település intézményhálózata teljes körű. A közösségi nevelés első színtere a bölcsőde.

Intézményünk önkormányzati fenntartású. A több mint 100 éves múltra vissza tekintő óvodánk kezdetben az iskolával közös igazgatás alá tartozott, majd 1977-től 2 önálló intézményként részben önálló gazdálkodással működött. Az évek során több név és szerkezeti változáson ment keresztül. 2007-ben Kistérségi Közoktatási Társulás gesztor intézményévé vált, 2008-ban szakmailag önálló bölcsődei intézményegységgel bővült, és vált többcélú közös igazgatású intézménnyé.

2010. decemberében megnyitja kapuját az újjá épített óvodánk, mely a város központjában helyezkedik el. 12 óvodai csoportban és 2 bölcsődei csoportban várjuk a gyermekeket.

Óvodánkban a társadalom valamennyi rétegéből származó gyermek megtalálható. Ez egyrészt egészséges szociokulturális összetételt eredményez, másrészt, a családok eltérő szociális körülményeiből adódóan a gyermekek más-más szükségletekkel, igényekkel jelentkeznek, melyet nevelésünk során figyelembe veszünk.

Évről évre növekszik a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya. Intézményünk 2008. szeptemberében bekapcsolódott az Integrációs Programba. A városunkban élő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételi igényét minden esetben kielégítjük. Folyamatosan és lehetőség szerint arányos elosztásban biztosítjuk a csoportokban a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek elosztását. *A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszám adatait és csoportbeli arányát az Integrációs Programunk tartalmazza.*

Fogadjuk az óvodánkba jelentkező Sajátos Nevelési Igényű gyermekeket. Nevelésüket integráltan a sajátos nevelési igényű gyermekek Óvodai Nevelésének Irányelve alapján valósítjuk meg. Feladatunk az egyéni képességek szerinti differenciált fejlesztés, hátrányok kompenzálása, egyenlő hozzáférés lehetőségének biztosítása.

Figyelmünket azonban nem kerülhetik el a tehetséges gyermekek sem, így feladatunk kompetenciájuk fejlesztése, tehetségük kibontakoztatása. A tehetség-igéreték fejlesztése érdekében tehetséggondozó műhelyeket alakítunk, „Mütyűr-kör” néven a művészeti tevékenységekkel, „Manók-háza” néven a drámajátékokkal, mesedramatizálással foglalkozó műhelyek, fejlesztő programok kidolgozását tervezzük.

4.2 Konyár

4.2.1. Települési környezetünk, nevelési, oktatási intézményünk

Konyár Hajdú-Bihar Megyében Debrecentől 30 km-re Derecskétől 10 km-re fekszik. Alföldi település. Jelentős a lakosság körében a munkanélküliek aránya. A település lélekszáma 2340 fő, a község hátrányos helyzetű. Községünkben egy óvoda van, amely helyileg a központban található. Az épület régi, 100 év körüli. A konyári óvodában 93 gyermeket nevelünk 4 csoportban. Az óvodánkba érkező gyermekek szociokulturális háttere nagyon eltérő. A szülők iskolázottsága, életmódja, lakáskörülménye, jövedelemszintje nagy megosztottságot mutat.

A gyermekek többsége hátrányos helyzetű, jelentős a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya is. A gyermekek több mint fele nagycsaládban nevelkedik. A cigány etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek aránya a gyermeklétszám, valamivel több, mint 50%. Jelenleg egy sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelünk az óvodában.

Községünkben a lakosság körében nincs hagyománya a cigány kultúra, néphagyományok ápolásának. A szülők igénye alapján, magyar nyelven cigány etnikai képzést biztosítunk a gyermekek számára. A cigány szülők részéről a normál gyermekközösségekbe beilleszkedés, az ott előírt általános nevelési normák elfogadtatása az elvárás.

4.3. Sáránd

4.3.1. Települési környezetünk, nevelési, oktatási intézményünk

Sáránd 2300 lélekszámú település, Hajdú-Bihar megyében, a 47-es számú főút mellett található Debrecen és Derecske között.

Óvodánk a Derecskei Óvoda és Bölcsőde tagintézményeként 2007 augusztus 1. óta Sárándi Napsugár Óvodaként működik.

Településünk egyetlen óvodája a falu középpontjában található, minden irányból jól megközelíthető.

A településen az egyes családok szociális helyzete kedvezőtlenül alakult, jelentős az elszegényedés és a munkanélküliség. Nőtt a hátrányos helyzetű, gyermekek száma. Nagy

különbségek vannak a lakosság iskolai végzettségében is. Az óvodában a társadalom valamennyi rétegéből származó gyermek megtalálható.

3 csoportban fogadjuk a gyerekeket, a csoportok homogének, életkor szerinti összetételűek. A gyermeklétszám csökkenése megszűnt, jelenleg emelkedő tendenciát mutat.

A hátrányos helyzetű gyermekek létszáma sajnálatosan emelkedik, jelenleg közel 51%.

Az esély-egyenlőség biztosítása szempontjából változtatást igényel a velük való foglalkozás. Az óvodába járó gyermekek nagy része hátránnyal indul az otthoni környezetből. Ez az óvoda szociális funkciójának növekedését vonja maga után. Érthető, hogy nagyobb az igény az egyéni bánásmód érvényesítésére, a hátrányok kompenzálására.

4.4. Tépe

4.4.1. Települési környezetünk, nevelési, oktatási intézményünk

Tépe község 1150 fős, Hajdú-Bihar Megyében a 47-es főút valamint a Kék-Kálló köze kistájegységben a Sárréten terül el. Története visszanyúlik a honfoglalás előtti korba. A községben a tradicionális növénytermesztés, állattenyésztés és a szolgáltatásokban való tevékenység adja az itt élő emberek megélhetését.

A lakosság létszáma stagnáló tendenciát mutat. A fiatalok számára nincs munkalehetőség a településen, így sokan a környező városokba /Derecske, Debrecen, Berettyóújfalu/ járnak el dolgozni. Helyi megélhetési hagyományként fontos megemlíteni a szőnyegszövést (Tépei pokróc), kosárfonást, seprűkötést.

Önkormányzati fenntartású óvodánk a község központjában helyezkedik el. Közel 100 éves múltat tekint vissza, kezdetben egyházi óvodaként működött. Óvodánkba jelenleg 51 gyermek jár. A gyermekek szülei érettségivel rendelkeznek illetve szakmunkások. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs a településen. Gyermekvédelmi támogatásban részesülők s emiatt hátrányos helyzetűek száma a beírt gyermekek arányát tekintve igen magas. Óvodánkban 2 csoport működik. A családok eltérő szociális körülményeiből adódóan a gyermekek más-más szükségletekkel, igényekkel jelentkeznek óvodánkban. Esélyegyenlőséget biztosítunk minden gyermek számára személyiségük sokoldalú, harmonikus fejlődéséhez. Feladatunk a gyermekek felzárkóztatása, tehetséges gyermekek fejlesztése, kibontakoztatása.

GYERMEKKÉP

A gyermek, fejlődő személyiség ezért a gyermeknek sajátos életkoronként és életkori szakaszonként változó testi és lelki szükségletei vannak. **A szükséglet kielégítésében**, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi, tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.

S hogy milyen gyermekeket akarunk nevelni? E kérdésre Szentgyörgyi Albert szavaival válaszolhatunk.

**„Milyen embert is akarunk formálni? A válasz egyszerű:
egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű, értelmes, tette kész,
szép célokért hevülő és áldozó embereket, akik meg tudják
érteni és élni a szépet és nagyot minden téren, akik az
életüket ki tudják tölteni tartalommal, akik megértik a
dolgok összefüggéseit, akik átérzik, azt hogy emberi közösségben
élnék, amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon és
jóakaraton épülhet.”**

Nevelő és képességfejlesztő munkánk eredményeként óvodáskor végére testileg, lelkileg, szociálisan egészségesen fejlődő, aktív, kezdeményező, kreatív, nyugodt, problémamegoldó, döntőképes, önmaga kompetenciáit ismerő, az iskolát érdeklődéssel váró gyermekké váljanak. Tevékenységeik során **éljenek a szabad választás lehetőségével**, óvják, ápolják természeti környezetüket. **Alakuljon ki a környezettudatos magatartásukhoz szükséges kompetencia.**

Az óvodáskor végére váljanak a különbözőségekkel természetes módon együtt élő, koruknak megfelelő mértékben empatikus, szolidáris játszótársá, csoporttársá.

A sajátos nevelési igényű gyermekek a nevelés hatására sérülésük arányában önmagukhoz képest fejlődjenek, mind testi, mind szellemi, mind szociális képességeiket tekintve.

„Mindenki egyenlő, de nem mindenki egyforma.”

ÓVÓNÓKÉP

**„Nem akkor szeretjük
gyermekünket, ha minden szeszélyét
kiszolgáljuk, hanem ha kihozzuk
belőle a legjobb tulajdonságait, ha
megtanítjuk szeretni azt, ami nehéz!”**

(Nadia Boulanger)

Pedagógusaink megnyilvánulásai beépülnek a gyermek személyiségébe, ezért fontos a pozitív óvodapedagógusi modell.

Az óvónó mindig minta legyen a gyermek számára, a gyermeki közösség irányítója, aki együtt él a gyermekekkel, látja a következő feladatokat, és útmutatásával személyre szóló pozitív értékelésével differenciálva segíti a tevékenységeket, csoportokat és egyéneket.

Olyan közösséget alakítson, amelyben a gyermeki személyiség optimális fejlődése biztosított, a gyermekek fontosnak, kompetensnek, autonómnak érzik magukat.

Az óvodapedagógusok rendelkezzenek az integrált és inklúzív neveléshez szükséges kompetenciákkal.

Óvodapedagógusaink tiszteletben tartják a gyermekek egyéniségét, személyiségét, különbözőségét, elősegítve a migráns gyermekek önazonosságát, interkulturális nevelését.

A gyermek tisztelete, elfogadása és védelme egységet alkot nézeteinkben.

Célunk a gyermekek természetes és társas szükségleteinek, jogainak maradéktalan kielégítése.

A tevékenységek során kerüljük a nemi sztereotípiák erősítését, ezzel segítjük elő az előítéletek lebontását, mely a szerepelvárásokat rögzíti.

Az óvodapedagógusaink rendelkezzenek környezettudatos szemléletmóddal, **segítsék elő a környezettudatos magatartás szokásainak megerősítését, értékek belsővé válását.**

DAJKAKÉP

A dajka a pedagógiai munka közvetlen segítője, egyike a gyermekeket nevelő felnőtteknek.

Munkája az óvodapedagógusokéval összehangolt. Magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, nyugodt, kiegyensúlyozott hangulatú, türelmes, toleráns.

Segíti az óvónőket a szokásrendszer kialakításában.

A gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével segíti a magatartási szokások kialakítását, azok betartását.

Tiszteletben tartja a gyermekek méltóságát és jogát.

Példát mutat az etikus viselkedésre.

A gyermekek testi épségének megóvásában **együttműködik az óvodapedagógusokkal.**

Elfogadja, és tiszteletben tartja a gyermekek különbözőségét.

A gondozási feladatok ellátását az óvodapedagógusok útmutatásai szerint végzi.

ÓVODAKÉP

Mottónk:

**„Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek,
és segítek neked, ha szükséged van a segítségemre.”**

Óvodánkban a nyugodt, családias, befogadó légkör megteremtésével, a gyermeki jogok figyelembevételével, a gyermeki fejlődésbe vetett hittel, pedagógiai optimizmus megvalósulásával biztosítjuk a hatékony, eredményes nevelőmunkát.

Programunk a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program adaptációja.

Nevelőtestületünk a tevékenységeken keresztül, tevékenységek által szerzett tapasztalatok, ismeretek, maradandó élmények lehetőségének megteremtésével segíti elő a gyermekek személyiségének, kompetenciájának fejlesztését, az iskolai életre való felkészítését és beilleszkedését.

Örömteli, vidám, élménydús óvodáskort biztosítunk változatos tevékenységekkel, gazdag, érdekes programokkal.

Egyéni arculatunk tagintézményenként a helyi sajátosságoknak megfelelően változik.

Derecske: Meghatározzák a művészeti tevékenységek, figyelembe véve a multikulturális tartalmat. Az évenként megrendezésre kerülő karácsonyi ünnepség, 3 évenként megrendezésre kerülő családi kirándulás. Elkötelezettek vagyunk a tehetséges gyermekek kompetenciájának fejlesztésében, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megteremtésében.

Az új óvoda berendezése az egyszerűség, a takarékoság, a praktikusság jegyében készül.

A helyi sajátosságot tükröző természetes anyagokból minden csoportszobának egyéni hangulata, arculata van, sok-sok növényvel, a természetsarokban a természet kincseivel.

Környezetünket tudatosan úgy alakítjuk, hogy a jövőben megfeleljünk a „Zöld Óvoda” cím kritériumainak.

Konyár: Hagyományok ápolása, szoros kapcsolat a Kurucz Albert falumúzeummal.

A szülők igényeinek figyelembe vételével óvodánkban **cigánykisebbségi etnikai nevelés folyik magyar nyelven.** Az etnikai kisebbség gyermekeinél jelentkező fokozottabb testi, lelki szükségletek kielégítésével törekszünk elérni, hogy hátrányaikat kompenzálva az óvodáskor végére eljussanak arra a szintre, hogy érdeklődéssel várják az iskolát.

Sáránd: Hagyományok ápolása, családi kézműves foglalkozások, családi gyermeknap megrendezése.

Tépe: Egyéni arculatunkat meghatározza a szeptember eleji **anyás beszoktatás.** A szociális otthon lakóival kölcsönösen látogatjuk, műsorral köszöntjük egymást, **Néphagyományok ápolása, év végi kirándulások.**

Nevelőtestületünk minden óvodánkban azonosul azzal a pedagógiai alapállással, amely ítéletmentesen biztosítja a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségét, az óvodai ellátáshoz való egyenlő hozzáférés lehetőségét és nagyobb tudatossággal történő egyéni felzárkóztatását.

Garanciát nevelőtestületünk jó szakmai felkészültsége, őszinte gyermekszeretete és a jól együttműködő óvodai kollektíva biztosít.

Óvodánk azt az üzenetet közvetíti, hogy minden a gyermek érdekében történik, olyan pedagógiai környezetet alakítva, ahol a befogadó attitűd természetessé válik.

ALAPELVEK

Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelem gazdag óvoda megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy a gyermeki tartást, önállóságot, s ebből az önállóságból fakadó egészséges öntudatot, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget ad a gyermekeknek. Valljuk, hogy az óvodapedagógus kulcsszereplő, elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell értékű. Fontosnak tartjuk a pedagógus és nem pedagógus dolgozók munkájának összehangolását.

- **biztosítjuk a gyermekek jogait**
- **példamutató emberi magatartást** és nagyfokú toleranciát mutatunk minden helyzetben
- **a gyermek mindenekfelett álló érdekét mindenkor figyelembe vesszük**
- gondoskodunk a **gyermeki szükséglet** kielégítéséről
- kiemelt szerepet kap a **gondozás, nevelés, kapcsolatépítés** a gyermekekkel
- **tartózkodunk a gyermekek hátrányos megkülönböztetésétől**, saját és mások elismerésére nevelünk
- elfogadjuk és tiszteletben tartjuk a **gyermekek különbözőségét**
- esélyegyenlőség elvét alkalmazzuk, **biztosítjuk az egyenlő hozzáférés lehetőségét**
- **a gyermekek egyéni képességeit** nyomon követjük és a fejlesztés során **figyelembe vesszük**
- **tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül** történő fejlesztést valósítunk meg
- elősegítjük az önálló **véleményalkotást**, döntési képességeinek fejlődését
- megalapozzuk a szokás és **normarendszert**, fejlesztjük a gyermekek erkölcsi és norma érzékét
- törekszünk a **természetes társas szükségletek** kielégítésére és a **lelki nevelési** feladatok ellátására
- **szoros együttműködő kapcsolatot** tartunk fenn a **családokkal**
- **családok** belső **szokásait tiszteletben tartjuk**
- megteremtjük a lehetőségét, és helyet biztosítunk a **családok fogadására**
- nemi szerepek határainak tágítása, a nembeli különbözőségekből fakadó **sajátos értékek megőrzése**
- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos **elvárásunkat szociokulturális helyzetük határozza meg**
- **interkulturális és multikulturális tartalmakat** beépítjük a nevelőmunkánkba

- figyelmet fordítunk arra, hogy a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű **gyermekek minden segítséget megkapjanak** hátrányaik leküzdéséhez
- a sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus személyiségfejlődését **elfogadó, és az eredményeket értékelő környezetet teremtünk**
- a sajátos nevelési igényű gyermekek iránti **elvárásunkat fogyatékoságuk határozza meg**

CÉLRENDSZER

A 3-7-8 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése során:

- történjen meg a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, **személyiségük teljes kibontakoztatásának támogatása**
- **alakuljanak ki** a sikeres iskolakezdéshez szükséges **testi, lelki és szociális kompetenciák**
- váljanak **önálló gondolkodású, döntőképes személyiséggé**
- **alakuljanak ki** azok a kommunikációs és **együttműködési kompetenciák**, amelyek lehetővé teszik a hatékony beilleszkedést
- történjen meg olyan pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása, működtetése mely jól segíti a gyermekek **környezettudatos magatartásának megalapozását**
- legyenek érzelmileg nyitottak, **fogadják el önmaguk és környezetük különbözőségét**
- valósuljon meg a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásával **esélyegyenlőségük biztosítása**
- valósuljon meg a **cigány etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelése identitástudatának kialakítása** magyar nyelven */Konyári tagóvoda/*.

FELADATRENDSZER

Fő feladatok:

- az egészséges életmód kialakítása
- az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása komplex tevékenységeken keresztül a gyermeki kompetencia figyelembe vételével
- életszerű tevékenységek biztosítása tudatosan tervezett, szervezett nevelési alaphelyzetek:
 - játék és tanulási tevékenységek
 - társas és közösségi tevékenységek
 - munka tevékenységek
- különbözőségek tiszteletben tartására nevelés
- nemzeti – etnikai kisebbségi nevelés
- egyéni fejlődési ütem tiszteletben tartása
- hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése
- sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Az óvodapedagógusaink feladatai a nevelési célok elérésében:

- a családi neveléssel együtt az **elsődleges szocializáció alakítása**
- nevelő hatások tudatos alkalmazása az együttműködés és társas érintkezés alakítása érdekében
- az eltérő szociokulturális környezetből érkező **gyermekek egyéni szükségleteinek megfelelő nevelés**
- az **érzelmi alapigények kielégítése**, biztonságérzet, védettségérzet megteremtése nyugodt, derűs, szeretetteljes érzelmileg biztonságos légkör megteremtésével
- **környezettudatos magatartás kialakítása**
- az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének a szabad **játék elsődlegességének biztosítása.**

A Helyi Nevelési Programunk teljes terjedelemben nyilvános és megtalálható az óvoda épületében.